

NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2021

VISUELE KUNSTE: VRAESTEL I

NASIENRIGLYNE

Tyd: 3 uur

100 punte

Hierdie nasienriglyne word voorberei vir gebruik deur eksaminatore en hulpeksaminatore. Daar word van alle nasieners vereis om 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die nasienriglyne konsekwent vertolk en toegepas word tydens die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen gesprek aanknoop of korrespondensie voer oor enige nasienriglyne nie. Daar word toegegee dat verskillende menings rondom sake van beklemtoning van detail in sodanige riglyne mag voorkom. Dit is ook voor die hand liggend dat, sonder die voordeel van bywoning van 'n standaardiseringsvergadering, daar verskillende vertolkings mag wees van die toepassing van die nasienriglyne.

VRAAG 1 VISUELE GELETTERDHEID**1.1 Bloom se taksonomie, vlak 3 – Pas toe (demonstreer, interpreteer)**

4 punte totaal: 2 punte per bespreking van TWEE gedeelde kunselemente in elke kunswerk en hul funksies.

- Die gebruik van wit lyne op die swart agtergrond in **Afbeelding A** lei die kyker se oog na die onderwerp se gesig.
- Die kunstenaar het toon gebruik in terme van hoe die gesig weergegee is in kontras met die plat swart agtergrond. Hierdie twee elemente help om die fokuspunt van **Afbeelding A** te skep, wat die onderwerp se gesig is.
- In **Afbeelding B** kan die stukke hout wat saamgevoeg is, as lineêr beskou word.
- Elke stuk hout is met verf en kleurstof behandel en sodoende skep die stukke saam verskillende skakerings van swart. **Afbeelding B** het nie 'n fokuspunt nie.

1.2 Bloom se taksonomie, vlak 5 – Evalueer (argumenteer, verdedig)

2 punte totaal

- Die titel *Nobody knows my name* verwys na die kunstenaar se vrees om as 'n Afro-Amerikaner onbeduidend en onsigbaar in die VSA te wees.
- Hy sê daarmee dat hy as individu nie 'n identiteit het nie en dit was die fundamentele rede waarom die Watts-rebellie, byvoorbeeld, uitbreek het.
- Op daardie tydstip het Afro-Amerikaners probeer veg vir gelykheid en basiese menseregte.

1.3 Bloom se taksonomie, vlak 5 – Evalueer (argumenteer, verdedig)

3 punte totaal

- Die tekening vat die voortdurende benarde situasie van die gesiglose en naamlose Afro-Amerikaner deur die geskiedenis heen pragtig saam. Dis alombekend dat Afro-Amerikaners geslagte lank min of geen stem gehad het nie. Hierdie kunswerk huldig die gebrek aan gelykheid en belangrikheid wat baie Afro-Amerikaners ervaar.
- Malcolm X, wat konsepte van rassetrots en swart nasionalisme uitgespreek het, is in dieselfde jaar doodgemaak toe die tekening gemaak is. Die tekening beliggaam baie van Malcolm X se gedagtes, aangesien dit verwys na Afro-Amerikaners wat eensaam en verlore voel, sonder identiteit en/of stem.
- Charles White was in sy eie leeftyd nie bekend nie, ironies genoeg omdat hy 'n Afro-Amerikaner was. As gevolg hiervan is hy nie so belangrik beskou as 'n destydse opkomende wit kunstenaar nie. Sy werk is vandag waardevol omdat mense die werklike waarde besef het wat hy deur middel van sy kunswerk probeer bereik het. Sy werk het ook historiese waarde, omdat dit verwys na 'n belangrike jaar in die Afro-Amerikaanse geskiedenis.

1.4 Bloom se taksonomie, vlak 4 – Ontleed (onderskei, ondersoek)**2 punte totaal**

- Die titel is 'n integrale deel van die begrip van **Afbeelding B**. Dit bied die konteks waarom die kaart van die VSA uit swart stukke beskadigde en verbrande hout bestaan.
- Sonder die titel sou die kyker nie noodwendig in staat gewees het om die beeldhou-installasie te koppel aan die konsep van die eertydse en huidige Afro-Amerikaners wat die ruggraat van die VSA-ekonomie was nie.

1.5 Bloom se taksonomie, vlak 5 – Evalueer, verdedig, argumenteer**4 punte totaal. Kandidaat moet na albei kunswerke verwys.****Moontlike antwoorde:**

- In **Afbeelding A** word houtskool op 'n vlugtige manier gebruik deurdat dit broos en onbestendig lyk, asof 'n vlietende oomblik daardeur vasgevang is.
- Die kunstenaar gebruik die houtskool om chiaroscuro te skep wat 'n dramatiese gevoel aan die kunswerk verleen. Die lig verhelder die onderwerp se gesig en skep daardeur die fokuspunt van die afbeelding.
- Die kop is klein in vergelyking met die swart, fluweelagtige uitspannel wat dit omring.
- **Afbeelding B** is eerstens in die vorm van die VSA wat op sigself simbolies is.
- Dit bestaan ook uit lae hout wat die kunstenaar gebruik as 'n metafoor vir die geskiedenis van swart Amerikaners

Enige geskikte antwoord.

VRAAG 2 TWINTIGSTE-EEUSE KUNS VAN DADA TOT DIE 1970's, KONSEPTUELE KUNS UITGESLUIT**2.1 Bloom se taksonomie, vlak 5 – Evalueer (waardeer, argumenteer)****3 punte totaal**

- Die meeste Afro-Amerikaners het swaargekry omdat hulle waarskynlik nie dieselfde voorregte as witmense gehad het nie.
- Afro-Amerikaanse kunstenaars het dus hoofsaaklik die sosiale ongeregthede uitgebeeld wat hulle moes verduur en nie noodwendig die skoonheid wat hulle rondom hulle aanskou het nie.
- Die feit dat haar werk nie hierdie ontberings verteenwoordig nie, of die feit dat sy nie erkenning ontvang het nie, is ongewoon, want die meeste kunstenaars put waarskynlik inspirasie uit hul biografiese besonderhede.

2.2 Bloom se taksonomie, vlak 1 – Onthou (herroep, herhaal)

4 punte totaal: 2 punte per bespreking van gekose kunswerk. 1 punt vir elke kunstenaar se naam en 1 punt vir elke titel, mits die kandidaat 'n kort beskrywing verskaf.

Voorbeeld van 'n oorwegend positiewe werk:

Die Marilyn-diptiek is 'n sifdrukskildery van die Amerikaanse popkunstenaar Andy Warhol (wat veelvuldige afbeeldings van Marilyn Monroe se gesig in verskillende kleure en fases van herkenning uitbeeld as gevolg van die sifdrukproses.) **Beskrywing**

2.3 Bloom se taksonomie, vlak 3 – Pas toe (demonstreer, los op)

8 punte totaal: 4 punte per bespreking van gekose kunswerk. Eerste kunswerk in terme van hoe dit 'n hoofsaaklik positiewe uitkyk op die wêreld gee en die tweede gekose kunswerk wat die wreedheid van die mens uitbeeld.

- Die Marilyn-diptiek van Andy Warhol beeld die pragtige Amerikaanse aktrise uit ná haar ontydige dood in Augustus 1962.
- Die werk is 'n jukstaposisie van roem en tragedie en op hierdie manier is dit meestal positief omdat dit hulde bring aan een van Hollywood se suksesvolste ikone.
- In Christelike godsdienstige afbeeldings van heiliges word die Maagd Maria dikwels aan die een kant en Jesus aan die ander kant geplaas. Op hierdie manier lewer die opponerende panele kommentaar op die verband tussen die lewe en die dood van Monroe, sowel as 'n positiewe verheerliking van roem.
- Deur skilderye of beeldhouwerke van massakultuurvoorwerpe en media-sterre te skep, het die popkunsbeweging gepoog om die grense tussen "hoë" kuns en "lae" kultuur te vervaag. Die konsep dat daar geen kultuurhiërargie is nie en dat kuns by enige bron mag leen, was een van die invloedrykste kenmerke van popkuns. Daar kan beweer word dat hierdie vervaging van grense 'n positiewe uitkyk is omdat dit in 'n mate die hiërargie vernietig het wat groei in die kunswêreld belemmer.
- Popkuns het ook hulde gebring aan dinge waaroor die deursnee-persoon opgewonde was, d.w.s. filmsterre en kontemporêre mode en musiek. Hierdie vorme van samelewingsontvlugting was popkunstenaars se belangrikste inspirasiebronne. Hulle werk kon dus as 'n positiewe siening van die wêreld rondom hulle beskou word.

VRAAG 3 KONSEPTUELE EN KONTEMPORÊRE INTERNASIONALE KUNS**3.1 Bloom se taksonomie, vlak 5 – Evalueer (argumenteer, verdedig)**

4 punte totaal

Voorbeeld:

- Die antwoord op hierdie vraag hang werklik af van hoe belese die kyker oor aktuele sake is.
- Die kyker is dalk erg geskok om 'n lewendige olifant as 'n kunswerk te sien paradeer. Om nie te praat van wat diere-aktiviste mag sê oor die olifant wat geskilder is nie, ens.

- Die skokwaarde van hierdie werk kan dalk afbreuk doen aan die onderliggende oorsaak wat die kunstenaar probeer kommunikeer.
- Daar is ook niks op die olifant geveer wat verwys na **die mense wat onder die broodlyn lewe nie**. Dit beeld bloot die muurpapier uit van die kamertjie waarin dit gehou is.
- Alternatiewelik kan die skokkende kunswerk 'n katalisator wees. Die kyker kan dus vrae vra nadat hy die olifant gesien het oor waarom die kunstenaar so 'n skokkende aspek in sy werk opgeneem het.

3.2 Bloom se taksonomie, vlak 3 – Pas toe (demonstreer, los op)

4 punte totaal: 2 punte per bespreking van gekose kunswerk. 1 punt vir elke kunstenaar se naam en 1 punt vir elke titel, mits die kandidaat 'n kort beskrywing ingesluit het.

(Let daarop dat kandidate Banksy mag bespreek, maar nie na die kunswerk hierbo mag verwys nie.)

Voorbeeld:

Rhythm 0 was 'n sesuur-lange uitgevoerde kunswerk van die Serwiese kunstenaar Marina Abramović. Abramović het stilgestaan terwyl die gehoor genooi is om enigiets aan haar te doen met een van die 72 voorwerpe op 'n tafel. (**Beskrywing**)

3.3 Bloom se taksonomie, vlak 3 – Pas toe (demonstreer, los op)

12 punte totaal: 6 punte per bespreking van gekose kunswerk met verwysing daarna hoe elke kunswerk kwessies aanraak wat aangespreek moet word, maar waaroor daar nie dikwels gepraat word nie.

Voorbeeld:

- In die 1970's het vrouekunstenaars hul gewend tot lewende uitvoering as 'n nuwe, konfronterende medium wat grense verskuif het en die vrylating van frustrasies oor sosiale onreg aangemoedig het, asook eienaarskap van besprekings rakende vroue se seksualiteit.
- Soos met baie van Abramović se werke, word temas rondom die fisieke aspek van die liggaam, uithouvermoë, pyn en die uitvoering van outentieke lewende aksies op 'n eksperimentele manier hanteer, wat 'n mate van persoonlike risiko en lyding inhou.
- Die voorwerpe wat 'op haar gebruik kon word', is gekies om sowel pyn as plesier te verteenwoordig. Deur die risiko wat dié werk vir haarself ingehou het, en deur die aanvaarding van die risiko, het Abramović ook die mens se kollektiewe optrede en verantwoordelike sin ondersoek.
- Die ritualistiese en kwasi-heilige karakter van die tafel-as-altaarstuk is 'n algemene tema in Abramović se werk, asook die gebruik van haar eie liggaam as deel van die kunswerk.
- Hierdie kunswerk en ander soortgelykes van haar het grense verskuif en omstredenheid uitgelok, nie net vir die gevaar daaraan verbonde nie, maar ook vir Abramović se sporadiese naaktheid, wat daarna 'n algemene element van haar werk sou word.
- Die doel van hierdie kunswerk was hoofsaaklik om die gehoor se kollektiewe psige te toets deur hulle volkome beheer te gee.

- Die gevolg van hierdie eksperimentering was dat die kunstenaar met trane in haar oë 'n gelaaide geweer teen haar kop gehou het. Haar klere was geskeur, en sy het beserings tydens die opvoering opgedoen, wat duidelik getoon het dat 'die mensdom' 'n kollektiewe donker kant het wat dikwels geïgnoreer word.

VRAAG 4 WEERSTANDSKUNS IN SUID-AFRIKA GEDURENDE DIE APARTHEIDSERA (circa 1950–1994)

4.1 Bloom se taksonomie, vlak 5 – Evalueer (waardeer, argumenteer)

2 punte totaal: 1 punt vir die identifisering van 'n simbool en 1 punt vir die verduideliking van 'n moontlike betekenis met betrekking tot 'n gevoel van hoop vir die toekoms.

- Die swart en wit kinders wat hande vashou en saam speel.
- Verwys na toekomstige geslagte Suid-Afrikaners wat as gelykes sal leef, vry van rassisme

4.2 Bloom se taksonomie, vlak 2 – Verstaan (kies)

4 punte totaal: 2 punte per bespreking van gekose kunswerk. 1 punt vir elke kunstenaar se naam en een punt vir elke titel, mits die kandidaat 'n kort beskrywing ingesluit het.

(Let daarop dat kandidate ook kunstenaars mag bespreek wat na vore getree het uit formele en informele kunssentrums gedurende die vyftigerjare en daarna.)

Voorbeeld:

John Muafangejo se linoosie *Hope and Optimism in spite of present difficulties*. Hierdie kunswerk bestaan uit twee panele wat swart en wit figure toon wat handskud. Die kunstenaar het teks onder elke paneel ingesluit. (**Beskrywing**)

4.3 Bloom se taksonomie, vlak 5 – Evalueer (argumenteer, verdedig)

2 punte totaal

- Destyds is swart Suid-Afrikaanse kunstenaars nie in kunsskole en museums toegelaat nie en hulle het min eie uitstalruimtes gehad.
- Dieselfde kan van wit versetkunstenaars gesê word, aangesien enige onderwerp wat as aktief teen die apartheidsregering beskou is, daartoe sou lei dat hierdie kunstenaars as anti-regering bestempel sou word, wat destyds onwettig was.

4.4 Bloom se taksonomie, vlak 3 – Pas toe (demonstreer, los op) en vlak 5 – Evalueer (los op, argumenteer verdedig)

12 punte totaal: 3 punte per bespreking van gekose kunswerk. Kandidaat moet die kunstenaars se keuse van onderwerp, onderliggende konsep en gebruik van medium en gebruik van titel ontgin. (Vlak 3) 3 punte per bespreking van elke kunswerk om 'n passiewe/nie-gewelddadige stelling rakende die apartheidsregime te skep. (Vlak 5)

- Die kunstenaar John Muafangejo lewer verslag oor die alledaagse lewe in landelike gemeenskappe.
- Alhoewel sy werk inhoudelik 'sosiaal' is, is dit nie openlik sosiale of politieke kommentaar nie.
- Dit is eerder 'n idiosinkratiese en outobiografiese vertelling wat resoneer met 'konflik van binêre opposisies en tweeledigheid': man/vrou, werk/huis, tradisioneel/modern, swart/wit, positief/negatief, afbeelding/teks.
- Sy ikonografie word ontleen aan die plattelandse Afrika-lewe en samelewing, Afrika-mites en -legendes en gebeure/ervarings in sy eie lewe. Die uiters dekoratiewe tweedimensionele stilistiese afbeeldings met hul spaarsamige lyn-gebruik en eenvoudige vorm is uiteenlopend beskou as ekspressionisties, kubisties, sosiopolities naïef, maar bly steeds 'iets uniek modern Afrika'.
- Die titel van John Muafangejo se lino-snee van 1984, *Hope and optimism in spite of present problems*, spreek van sy positiewe houding in moeilike tye.
- Muafangejo se swart en wit vertellings vertel verhale van sy insigte van die wêreld wat hom omring. Godsdiens, sowel as Zulu- en Ovambo-geskiedenis speel 'n belangrike rol in sy werke.
- Sy werke lewer kommentaar op die sosiale en politieke rol van die kerk om die destydse onmenslike en diskriminerende regime teen te staan.
- Die verklarende titels van sy werke lewer kritiese uitsprake oor sy omgewing of dien as humoristiese kommentaar op sy lewenservarings.

VRAAG 5 KONTemporêRE SUID-AFRIKAANSE KUNS (POST-1994)**Moontlike antwoorde:**

- Kunstenaars kan slegs bespreek hoe hul oor die hoof gesien is as hulle dit eerstehands ervaar het.
- Kunstenaars moes die nodige ervaring gehad het om die reg te hê om 'die verhaal' te deel. Wat gee 'n kunstenaar die reg om iemand anders se onvertelde verhaal te deel?
- Ons woon saam in Suid-Afrika en daarom leer ons van mekaar. Ons deel die pynlike geskiedenis van hierdie land, ongeag ons ras of persoonlike lewenservaring.
- Kunstenaars is verplig om hulself uit te spreek namens dié wat nie kan nie, ongeag of hulle self iets persoonlik verduur het.

'n Voorbeeld van 'n kunstenaar wie se lewenservaring hul vermoë verbeter om ongesiene burgers sigbaar te maak:

Mary Sibande **(A)** is tydens apartheid Suid-Afrika in Barberton gebore en is deur haar ouma grootgemaak. **(F)** Haar ma was 'n huishulp **(DA)**, en haar pa was in die Suid-Afrikaanse weermag. **(F)** Sy het nie haar pa geken toe sy jonger was nie, maar het hom eers as tiener leer ken, en dit het beteken dat sy 'n sterk band met die vroue in haar lewe gehad het. **(DA)** Omdat haar ma 'n huishulp was, bring sy met haar kunswerke hulde aan huishulpe. **(REP)** Kunswerke soos dié van haar uitstalling, **Long Live the Dead Queen**. 'n Voorbeeld van 'n kunswerk uit hierdie reeks beeld 'Sophie' in 'n poeierblou Victoriaanse-styl rok uit, waar sy 'n helderwit sambreel vashou. **(DES) (W)** Sibande het haar kinderjare as volmaak beskryf. Sy sê, "Ek het alles gehad wat ek nodig gehad het, en ek het na 'n goeie, veelrassige hoërskool toe gegaan. Baie gesinne kon nie bekostig om hul kinders daarheen te stuur nie, maar ek was gelukkig dat my ma dit kon doen. **(F)** Ek neem aan dit het my ook in 'n sekere rigting gestuur." **(DA)** Die feit dat Sibande self uit 'n rits huiswerkers kom, dra beslis by tot haar vermoë om die kwessies rondom hierdie onsigbare burgers te bespreek. **(DA)**

In **Long Live the Dead Queen**, wat 'n uitstalling van werke is, skep Mary Sibande 'n reeks fantasieë en verbeelde vertellings wat fokus op 'n fiktiewe karakter genaamd Sophie **(F)**, 'n huishulp. Dit verwys na die beperkings van onsigbare vroulike stereotipes in post-apartheid Suid-Afrika **(DA)**. In die meeste gevalle dra Sophie 'n huishulp-uniform en behou 'n plegtige houding met haar oë toe **(F)**. Tog morfeer Sophie deur die reeks uit haar roetinebestaan en word 'n magdom persoonlikhede en beeldhouvorme wat haar in staat stel om haar begeertes en innerlike verlangens **(DA)** uit te druk. Of sy nou Victoriaanse klere of haar kenmerkende voorskoot aanhet, word Sophie altyd in 'n toestand van transformasie voorgestel **(F)**. Die gebruik van ingewikkelde kostuums en rekwisiete wat Sibande met haar alter-ego inkorporeer **(F MAX)**, help 'Sophie' om die aandag te vestig op alledaagse, miskende huishulpe **(DA)**. Deur die menslike liggaam as 'n platform te gebruik om sosiale norme op grond van hul geskiedenis te bevraagteken, problematiseer Sophie die historiese voorstelling van swart vroue in die Suid-Afrikaanse konteks en open 'n verbeeldingsruimte wat rassevooroordeel en marginalisering oorskry. Op hierdie manier plaas Sibande die huishulp op die voorgrond **(DA)**.

'n Voorbeeld van 'n kunstenaar wat ongesiene burgers sonder die lewenservaring op die voorgrond plaas.

Penny Siopis **(A)** is 'n Suid-Afrikaner van Griekse afkoms. **(F)** Sy is in 1953 in die Noord-Kaap gebore. **(F)** Sy fokus hoofsaaklik op rasse- en geslagskwessies, sowel in die geskiedenis as in die hedendaagse samelewing. **(F)** Sy gebruik ook 'n groot verskeidenheid media en tegnieke om temas te verken. **(F)**

In die Pinky Pinky-reeks handgedrukte litografieë **(F)** verken Penny Siopis die sielkundige en mitiese terrein van Suid-Afrikaanse tienermeisies **(F)** en bring sodoende hierdie miskende burgers na vore **(DA)**. Pinky Pinky is 'n 'mitiese' figuur wat homself/haarself aan prepuber- en pubermeisies in die oorwegend swart townships en skole in Suid-Afrika openbaar. **(F MAX)**

Pinky Pinky word deur Siopis as 'n stedelike legende beskryf wat voortdurend geskep en herskep word deur die verhaal te vertel. **(DA)** Dit kan beskryf word as 'n hibriede wese, half-mens, half-dier en nóg manlik nóg vroulik, eerder albei terselfdertyd. Pinky Pinky on all fours **(w)** beeld hierdie pienk amorfe mitologiese figuur uit wat hande-viervoet loop **(DES)**.

Daar word gesê dat die Pinky Pinky-wese veral meisies teiken, veral dié wat pienk onderklere dra, net om hulle te martel. Dié gedaante wat gewoonlik sy verskyning in skole maak, se legende het gegroei, en ouers buit dit uit om te verhoed dat hul kinders die aandklokke oortree of te laat buite bly. As jy nie 'n sekere tyd tuis is nie, sal jy Pinky Pinky se volgende slagoffer word. **(DA)** Die hartseer toeval is dat verhale oor Pinky Pinky saam met toenemende verkragtingstatistieke toegeneem het. **(DA)** Deur 'n gesig vir hierdie mitologiese wese te skep, maak Siopis 'n onomwonde stelling oor miskende verkragtingslagoffers, en sodoende maak sy hulle sigbaar.

Die feit dat sy nie self uit 'n township kom nie, is irrelevant. Sy is per slot van rekening self 'n vrou en waarskynlik weet sy wat dit beteken om kwesbaar te voel. **(DA)**

Puntetoekenning vir Vraag 5	
3 kunstenaars (A)	6 punte
3 titels met kort beskrywings van werke (W)	
Relevante feite (F) (Let wel: Skryf 6 feite neer om 4 punte per bespreking van elke kunswerk te verdien.)	12 punte
Ontwikkeling van argument (DA)	12 punte

Totaal: 100 punte

OPSOMMING VAN PUNTETOEKENNING: ONTWIKKELING VAN ARGUMENT (Vlak 5–7)		
<ul style="list-style-type: none"> DIE ARGUMENT MOET GEASSEESSEER WORD DEUR DIT DWARSDEUR DIE HELE OPSTEL TE BEOORDEEL. DIE VLAK 5-BESKRYWING IS VIR DIE GEMIDDELDE LEERDER OF GEMIDDELDE OPSTEL. WANNEER 'N OPSTEL GEASSEESSEER WORD, KIES BESKRYWINGS WAT DIE OPSTEL DIE BESTE/MEESTAL BESKRYF Simbool vir nasienprotokol: DA (Ontwikkeling van argument) 		
VLAKKE	VAARDIGHEDE	PUNTE
7 +	Die uitstekende antwoord: <ul style="list-style-type: none"> Inleiding getuig van kennis en toon 'n duidelike begrip van die onderwerp. Die argument is volledig en gedetailleerd, maak ongewone konneksies met meer as een punt in die argument wat na elk van die gekose kunswerke verwys. Dit is goed-gestruktureerd, spreek alle aspekte van die vraag aan, dit is akkuraat en met insig. Die kandidaat dui insiggewende verbande tussen feite en argument aan. Die kandidaat spreek al die kompleksiteite van die vraag aan deur op te weeg, te konstrueer, naas mekaar te stel, te veronderstel, ens. 	12–11 (100–92%)
7	Die baie goeie antwoord: <ul style="list-style-type: none"> Inleiding toon insig en 'n duidelike begrip van die onderwerp. Die kandidaat is in staat om na meer as een argumentpunt by elk van die gekose kunswerke te verwys. Die antwoord is goed gestruktureer en volledig, spreek alle aspekte van die vraag aan en verbind hulle akkuraat. Die kandidaat dui ingeligte verbande tussen feite en argumente aan. Die kandidaat worstel met die gekompliseerdheid van die vraag, maar sukkel dalk om hom/haar duidelik uit te druk. 	10 (83%)
6	Die goeie antwoord: <ul style="list-style-type: none"> Inleiding toon 'n begrip van die onderwerp. Die kandidaat verwoord geldige argumente met spesifieke verwysings na meer as een argumentpunt oor elk van die gekose kunswerke. Die kandidaat dui meestal duidelike verbande tussen feite en argumente in die liggaam van die opstel aan. Die argument is goed gestruktureer. 	9 (75%)
5	Die gemiddelde antwoord: <ul style="list-style-type: none"> Die argument toon 'n onderliggende begrip van die tema-argument in die inleiding. Die kandidaat se argument is geldig, dog algemeen, en spreek nie alle aspekte aan nie. Argumentering/die argument is nie konsekwent nie en word nie in drie kunswerke volgehou nie. Interessante argumente mag dalk teenwoordig wees, maar is soms sonder ondersteunende feite en/of voldoende bewys. Die opstel hou verband met aspekte van die onderwerp, maar die argument word nie uitgebrei nie. 'n Goeie poging is aangewend om die opstel te struktureer. 	8* (67%)
4	Die sukkelende antwoord: <ul style="list-style-type: none"> Toon 'n beperkte begrip van die vraagonderwerp en reageer op 'n een-dimensionele manier in die inleiding. Poog om te argumenteer, maar dis vaag en spreek nie alle aspekte aan nie. Lê eenvoudige, onderontwikkelde verbande tussen feit en argument. Deurmekaar argumente kan teenwoordig wees, en gewoonlik sonder ondersteunende feite. Poog om die argument in die opstel te struktureer, maar nie heeltemal suksesvol nie. 	7–6 (58–50%)

3	<p>Die swak antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toon gebrekkige en baie onvolledige antwoorde op die onderwerp • Inleiding is vaag en ongefokus of heeltemal afwesig. • Die argument word slegs vir een kunswerk volgehou. • Bied inleiding aan wat uit die gegewe teks herskryf is. • Ongefokus met verregaande stellings en veralgemenings. • Deurmekaar argumente kan voorkom, maar ondersteunende feite ontbreek. • Waninterpreteer of laat sleutelbegrippe van die inhoud uit wat belangrik is om die argument uit te bou. • Geen struktuur om die argument te ondersteun nie. 	<p>5–4 (42–33%)</p>
2	<p>Die baie swak antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inleiding bevat stellings wat net die gegewe teks herbewoord, of wat ongefokus is. • Is onakkuraat of simplisties. • Bespreek nie genoeg kunswerke om 'n argument te bou nie. • Wend geen poging tot 'n argument aan nie. • Argument hou nie verband met die onderwerp nie. • Geen struktuur om die argument te ondersteun nie. 	<p>3–2 (25–17%)</p>
1	<p>Die uiters swak antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inleiding is slegs 'n herbewoording van die gegewe teks of is heeltemal afwesig. • Die kwessies word weens onbegrip nie aangespreek nie. • Poog om aspekte van die vraag aan te spreek, maar toon slegs gebrekkige begrip. • Bespreek nie genoeg kunswerke om 'n argument te bou nie. • Geen struktuur om die argument te ondersteun nie. • Geen argument teenwoordig nie. 	<p>1–0 (8–0%)</p>